

Ağappaq daş idi, amma... danışdıq

Bəstəkar Tofiq Quliyevin abidəsi önündə xatırladığımız

...1965-ci il idi. Kənddə bir neçə yerə, hətta bəzi qoz və şabalıd ağaclarına da elan yapışdırmışdılar: “Bazar günü axşam kolxoz idarəsinin heyətində “Ögey ana” filmi göstəriləcək”. Klub olmadığından kino açıq havada göstərməli, deməli, seans havanın tam qaralmasından sonra başlamalı idi. Ona görə də bizə – uşaqlara bilet vermədilər. Amma biz– üç-dörd uşaq idarənin heyətindəki alça ağacına dırmaşaraq, uzaqdan da olsa, kinoya baxdıq. Əsərin mahiyyətini anlayacaq qədər yaşımız yox idi. Oradakı “Kəndimiz” mahnısını sevməyə və dərhal zümrümə etməyə isə gücümüz çatmışdı:

*Quşlar, quşlar, nə gözəl oxuyur,
Bəh-bəh, bəh-bəh, nə gözəl oxuyur.*

...1993-cü ildə atam soruşdu ki, radioda işlədiyən müddətdə artistlərdən, yazıçılardan kiminlə görüşmüşsənmi?

Dedim: – Ötən həftə “Ögey ana” kinosunun bəstəkarı ilə görüşüb müsahibə almışam.

O anda elə bil ki, atam uşaq idi, mən isə böyük. Kişi mənim Tofiq Quliyevlə görüşməyimə necə sevirdi...

Tofiq Quliyevi teleşirkətin heyətində gördüm və xahiş etdim ki, studiyaya gedək, beş dəqiqəlik söhbətimizi yazım. Razılaşmadı ki, bura bir mahnının lentə yazılması üçün gəlib, radio üçün müsahibə də versə, yersiz olar (O, özünün də, yaradıcılığının da təbliğ olunmasına qətiyyətlə çalışmışdı).

Bir də xahiş etdim və dedim ki, cavan jurnalistəm, səsini yazmaq şöbəmizdə mənə böyük üzəgəliyi gətirəcək. Elə bil, kişi kövrəldi və “Gedək, yazaq”– dedi. Yaşlı həmkarlarım mənə o boyda, bəstəkarı necə dile tutmağıma görə qibte etdilər.

Radionun Musiqi Baş Redaksiyasının baş redaktoru Hacı

Məmmədov bir gün məndən Tofiq Quliyevlə necə qohum olduğumu soruşdu. Heç bir qohumluğumuz yoxdur, o, bakılıdır, mən qutqaşenli – deyə cavab verdim. Dedi, bütün verilənlərdə səsləndirmək üçün Tofiq müəllimin mahnılarını sifariş verirəm, elə bilir yaxınlığımız var.

O vaxt Bəstəkarlar İttifaqı müvəqqəti olaraq “Səadət” sarayının yanında, köhnə bir binada fəaliyyət göstərirdi. Növbəti müsahibə üçün İttifaqın birinci katibi Tofiq Quliyevin iş otağına getmişdim. Musiqisini yazdığı “Bəxtiyar” filmi yada saldım və onun mahnılarını Rəşid Behbudovun necə ürkədən oxuduğunu xatırladım. Əlavə etdim ki, Rəşid Behbudov hər bəstəkarın yeni əsərini oxumur.

Açıq şəkildə söhbəti dəyişdi: – Mikayıl Abdullayev danışır ki, Dehli şəhərinin meri məni şəhərin ən böyük meydanına toplaşmış minlərlə adama təqdim etdi: – Camaat, mənim qonağım Azərbaycandan gəlib.

Meydandan möcüzəli bir alqış dalğası keçdi. Mənim əlavə etdi: – Bilirsiniz qonağımız mənə Azərbaycandan nə gətirib? O mənə Rəşid Behbudovun salamlarını gətirib.

Meydanda bayaqkıdan on qat artıq alqış dalğası yarandı və... keçmədi.

Rəşid belə sənətkardır.

2013-cü ildə mənə “Jurnalistlər şəhərciyi”ndə mənzil vermişdilər. Oradan işə gələndə “Dövlət bayrağı” meydanının yanında avtobusdan düşüb Bülbül prospektinə piyada gəlirdim. Çünki həm “Azneft” meydanında, həm də köhnə “Sadko” kafesinə uzanan yolun yanında işıq dirəklərində quraşdırılmış xüsusi radiolarda görkəmli sənətkarların ifasında lentə alınmış möhtəşəm retro mahnılar səsləndirilirdi. Tofiq Quliyevin Rəşid Behbudovun ifasında lentə alınmış “Bakı”, “Qızıl üzük” və “Sənə də qalmaz” mahnılarına həm “Azneft”də qulaq asırdım, həm də sonrakı dirəklərin yanında.

... 2003-cü ildə – 50 yaşım münasibətilə məndən müsahibə götürən jurnalist qız soruşmuşdu: – Sevdiniz ilk mahnınızı xatırlayırsınız mı?

– “Ögey ana” filmindəki İsmayılın oxuduğu “Kəndimiz” mahnısı – demiş və həmin mahnını jurnalist qız üçün zümrümə etmişdim.

Bir dəfə görkəmli bəstəkar, köhnə dostum Tofiq Bakıxanovdan soruşdum ki, nə üçün adını çəkmədiyim bəzi musiqi xadimləri bir-biriylə yola getmirlər? Tofiq müəllim təəssüflə dedi ki, o xasiyyət musiqi xadimlərinin hamısında var.

Və dərhal əlavə etdi ki, adaşım Tofiq Quliyevdən başqa.

Bir dəfə Tofiq Quliyevə dedim ki, mən onu tez-tez “Bakı” mehmanxanasının yanında, əcnəbi adamlarla görürdüm. Dedi, Bəstəkarlar İttifaqının rəhbərliyində təmsil olunduğuna görə (O, uzun müddət İttifaqın katibi və birinci katibi vəzifələrində çalışmışdı) Azərbaycana gələn əcnəbi musiqiçilərin qəbul edilib yola salınmasında həmişə iştirak edib. Həmin qonaqları isə çox vaxt paytaxtımızın adını daşıyan mehmanxanaya gətirib ki, təəssüratlarının üstündə “Bakı” sözü də olsun.

Dünən yenə də Tofiq Quliyevlə məhz “Bakı” mehmanxanasının yerində görüşdük. Amma o, ağ mərmerdən yonulmuş heykəl idi, mən isə xatirələrin əsintisindən donmuş canlı heykələ dönmüşdüm. Onu heykəltəraş Tural Rzaquliyev təzəcə daşa döndərmişdi, mən isə çoxdan beləyəm.

Hər halda, ağappaq daşla, hansısa yeni mahnının nəqəratını fikirləşən görkəmli bəstəkarla ... yox, danışmadıq, mən danışdım. O isə yenə də ənənəvi, bundan sonra əbədi olacaq pozasında “qulaq asırdı”.

İttifaq MİRZƏBƏYLİ,
“Xalq qəzeti”